

трибуна АРСЕНАЛ

Приемник на в. "Заводска трибуна"
Издание на "Арсенал" АД

на стр. **2**

Поколения:
Стоян
Бозов

31 януари 2014 г. • година I • брой 72

Акценти

МЕХАТРОНИЦИ В УЧИЛИЩЕ С ПОДКРЕПАТА НА „АРСЕНАЛ“

Сподкрепата на „Арсенал“ АД „Мехатроника“ става новата специалност, която наесен ще събере в Професионалната гимназия „Иван Хаджиенов“ в Казанлък първия випуск младежи, на които се разчита да попълнят потребностите в машиностроителните предприятия на Казанлък от квалифицирани кадри в бранша.

Изпълнителният директор на „Арсенал“ Николай Ибушев вече е изпратил до ръководството на ПГ „Иван Хаджиенов“ подкрепящо писмо с предложение за съвместна дейност и уверение за предоставяне на цялата база на „Арсенал“ АД за производствено обучение на учениците с цел подготвяне на качествени професионалисти, които в следващите години ще се реализират в производството на най-голямото машиностроително предприятие или достойно ще продължат образованието си в техническите университети. В „Мехатроника“ ще се приемат ученици след завършен осми

клас. Специалността е нова, модерна и актуална. По думите на директора на училището, госпожа Демирева, това е своего рода хибридна специалност, която включва обучение на учениците по машинознание, електротехника, електроника и компютри.

Подкрепа за новата специалност вече е дадена от областния управител Живка Аладжова на заседанието на Областната комисия по заетостта на 23-ти януари, на което тя е представила и мотивирала нуждата от обучението на мехатроници в Казанлък. Очаква се и одобрението на министъра на образованието Анелия Клисарова, станала популярна с приоритетния си интерес към средното професионално образование у нас в политиката на сегашното правителство. Специалността е предварително обсъждана в министреството, остава да бъде и официално разписана и в заповедта на министър Клисарова за Държавния план-прием през учебната 2014-2015 година.

Продължава на стр. 4

КАЗАНЛЪЧАНИН ИЗОБРЕТИ НАСТОЛЕН РЕНТГЕНОВ ЛАЗЕР

Той се казва Теньо Попминчев, роден е в Казанлък преди 36 години и отдавна не живее вече тук. Възпитаник на ПМГ „Никола Обрешков“, един от талантливите ученици на физика Теодосий Теодосиев. Участник е в две световни олимпиади по физика – в Осло и в Пекин. Завършва физика в Софийския университет, докторантурата си прави в Колорадския университет в Боулдър, САЩ, работейки в асоциирания институт JILA. Ръководителите му са семейство физици, създатели на първия ярък екстремален ултравиолетов лазер. Този институт е неоспорим световен лидер по атомна, молекулярна и оптична физика с три Нобелови награди в областта за последното десетилетие. През 2011 г. докторската дисертация на казанлъшкия млад мъж е избрана от Американското физическо общество за една от

четирите най-новаторски в областта в световен мащаб.

Влиза в световната научна история на младите изобретатели благодарение на уникална разработка, създадена с помощта на екипа, който ръководи – първи по рода си в света настолен рентгенов лазер.

Откритието на казанлъчанина

е преломно не само за науката, за медицината, но и за човечеството като цяло. За него не спират да говорят и пишат Си Ен Ен, Би Би Си, Ню Йорк Таймс, най-реномираните в света научни списания „Physical Review Letters“, „Nature Photonics“, „Science“, големите канадски, руски, китайски, японски и европейски, дори австралийски медии.

Продължава на стр. 7

В БРОЯ ЧЕТЕТЕ:

на стр. **3**

Банкерът Драгомир Петков:
За парите на общината

www.experti-kazanlak.com

ЕКСПЕРТИ
КАЗАНЛЪК

на стр. **5**

Арсеналска гордост:
Шлосерката с мечтите

на стр. **7**

Надежда за Вики

„АРСЕНАЛ“ НА DEF EXPO 2014: НОВА ВИЗИЯ И НОВИ РАЗРАБОТКИ

За поредна година „Арсенал“ АД ще участва в едно от най-големите и престижни световни изложения за военна техника и отбранителни системи, което се провежда в индийската столица Ню Делхи от 6-ти до 9-ти февруари. Казанлъшката оръжейница е традиционен участник в из-

ложението, на което срещат си дават най-добрите производители на изделия за отбранителната промишленост.

В тазгодишното изложение DEF EXPO 2014 се представят фирми от отбранителната индустрия от 40 страни, сред които САЩ, Русия, Турция, Полша, Румъния, Англия, Франция, Украйна, Холандия, Индия, Швейцария, Южна Корея, Арабски Обединени емирства и други.

Казанлъшката фирма ще се представи с най-новите си разработки и с най-богатия асортимент от своите изделия. Част от тях досега не са показвани на нито едно от изложенията, в които фирмата е участвала.

На DEF EXPO 2014 за първи път ще бъдат представени нова разработка на автомат „Арсенал“ и нови разработки на гранати.

Арсеналският павилион на DEF EXPO 2014 е с площ от 66 квадратни метра. За първи път на това изложение фирмата се представя на толкова голям терен. Фирменият павилион е с изключителни дизайнерски решения, без аналог за последните години, представящи новата корпоративна визия, която „Арсенал“ се старае да налага на международните пазари и форуми.

В Индия фирмата ще бъде представена от изпълнителния директор на „Арсенал 2000“ Христо Ибушев и специалисти от отдел „Бизнес развитие“.

Участието на „Арсенал“ в тазгодишното изложение в Индия е особено знаково, предвид факта, че се навършва кръгла годишнина от стъпването на „Арсенал“ на индийския пазар.

Продължава на стр. 7

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редколегия: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолета Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Венко Юнаков. Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

Бозов - младши:

АРСЕНАЛСКИ УПОРИТ ПО НАСЛЕДСТВО

Стоян е от онзи последен випуск нашенци, успели да се дипломират в Тула, преди България да влезе в НАТО. Той заминава в Русия да учи за инженер-оръжейник през 1996-

годината. Там работи за ково оръжие и рекетни двигатели, Стоян се връща пак в Завод 1, но вече като конструктор. Оставя там една година, а после става заместник-началник

ят критериите за работа на това опасно място. Опитът на ръководителите на ОТК, Неделчо Йорданов и Георги Стоянов, е безценен в съвместната ни работа, твърди инж. Бозов. След прочутите разработки на ракетите за градушки в НИТИ, преди да поеме направление „Качество“ в „Арсенал“, Йорданов е бил на поста, наследен сега от Стоян Бозов. Стоянов пък е именно човекът, наел се с цялото преместване на завода в Шейново на площадката на „Арсенал“.

Три висши и три чужди езика

Инженерството и мениджмънтът са налице. Руският и английският вече са факт. До сбъдването на целите остават още две стъпки: завършването на право идното лято и усвояването на испанския, което вече тече. Упоритостта в преследването на желанието Стоян нарича „инат“. Сигурен е, че го е наследил от баща си и се радва, че вижда този полезен и градивен инат и в поведението на най-малкия Бозов, също с името Атанас - като дядо си. Традициите са хубаво нещо, разсъждава на глас Стоян само дни, след като голямото семейство е празнувало у тях двойния Атанасовден - на дядо и внук. Майката на Стоян също е арсеналка - вече пенсионерка, съпругата му - също: Светла от Завод 6. Сестрата на Стоян върви по стъпките на баща си в Завод 5, където работи в ОТК. „Арсенал“ е фактор в

когато подкрепата на семейството дава сили да бъде преборено всяко предизвикателство на живота. Още повече - когато семейството е обгрижвано от едно още по-голямо семейство - фамилията „Арсенал“. Стоян не крие, че живее с фирмения ритъм: харесва му другарството, което още съществува между хората от „Арсенал“, взаимната подкрепа, която си дават, усещането за общ, колективен живот. Затова Стоян Бозов се радва на възстановяването на старите традиции през последните години, като състезанията в спортните турнири. Особено - състезанията по стрелба, които неговите хора обичат да печелят. По стрелбата и оръжията младият Бозов се пали още в детството, но не само заради танка от пластмаса и внушителната гледка на арсеналските корпуси, из които го развежда баща му. Има и още нещо. Това е споменът за срещата с истинското оръжие - ловната пушка на тате. „Интересът към оръжието идва от баща ми“, казва абсолютно убедено Стоян. И сега, когато имат

Стоян Бозов със семейството си

та. Тръгват десетина души, после стават четири пъти повече. Това е път по стъпките на бащата, завършил навремето в СССР. Стоян помни детството си, покрай всичко друго, и с

на Монтажния цех на автомата. Там трупаша ръководен опит 5 години, преди да поеме отговорността за трите полигона. В отговорностите за полигоните ръ-

Шефът разчита на хората си.

Ръководителят на екипите на трите арсеналски полигона се радва, че младите хора се вписват добре в колектива на лаборантите и изпитателите на взривни материали, сред които има и завърнали се, след предишно напускане, специалисти и работници. За всички тях е важно, не само да вършат работата си качествено, но и да не допускат инциденти, които застрашават тяхната сигурност и здраве.

Малко е трудно да повярваш, че един млад мъж с вид, почти момчешки, носи тежката отговорност за изпитанията на арсеналските оръжейни полигони. Обаче, това е достоверен на 100 процента факт - самата истина. Както е истинска и усмивката на лицето на Стоян Бозов - шефът на трите полигона, човекът, който ръководи 27 изпитатели, ОТК и други специалисти, проверяващи годността на произведените арсеналски оръжия. Тази усмивка почти те кара да мислиш, че инженерът по стрелково оръжие и ракетни двигатели приема работата си като на шега. Обаче, още с първите разменени думи става ясно, че нещата с арсеналските отговорности на Стоян са съвсем сериозни. Нещо повече - той гони задачите с упоритост и дори с инат, за който със сигурност знае, че е наследил от баща си. Атанас Бозов, председателят на КНСБ в „Арсенал“, е онзи татко, който води в завода невръстния Стоян, още преди малчуганът да е прекрачил училищния праг. „Всичко ми изглеждаше огромно и много интересно, сигурно оттогава съм си решил, че именно тук ще работя“, разсъждава днес на глас началникът на изпитателните полигони. Един от онези казанлъчани, чието семейство е изцяло свързано по кръвна линия с „Арсенал“.

онзи липсващ татко, който заминава от вкъщи, за да се върне от Москва с куп невиджани играчки, каквито нямаше в тукашния Детмаг. Сред тия играчки е и онзи магически танк, управляван с дистанционно и кабели, който стреля с топки. Както после го пробвал Стоян, оказало се, че танкът можел да стреля и с камъни... Типично за всяко дете - бъдещ инженер, малкият Бозов открай докрай „видял сметката“ на тоя непобедим съветски танк от „Детский мир“ с пълното и окончателно разглобяване на съставните му части.

Споменът за руските играчки, избуял в младежка мечта, абсолютно пасва на родителските съвети и така за Стоян изборът: „Тула“ се очертава окончателен. Традицията в семейството върви в още една посока: точно като баща си, Стоян отива да учи в Тула, след като първо е натрупал пряк опит в производството. Бозов - младши почва работа в завода в Шейново като шлосер на монтажа на автомата веднага след завършването на СОУ „Екзарх Антим Първи“. Днес инженер Бозов е сигурен, че опитът в производството помага много, както и в сегашната му работа на ръководител на изпитателните полигони, така и навремето при следването му в Тула. Тогава студентът усвоява учебната теория лесно и по-бързо благодарение на вече натрупания в „Арсенал“ опит. След прибирането си от Русия, вече висшист по стрел-

ководителят има абсолютната подкрепа на техните началници и специалисти - инж. Стоян Илиев, Христо Смилов, Стефан Мар-

В управлението на изпитателните полигони човек наистина може да натрупа сериозен ръководен опит. Но за Бозов - младши това

семейството, казва отново с усмивка Стоян Бозов. Той не забравя откъде тръгва всичко, шегувайки се, че баща му, отвъд синдикалните и об-

време, баща и син, в една и съща ловна дружинка, заедно упражняват „въоръжения туризъм“, както двамата на шега наричат най-старото

Фамилията Бозови по време на три лични празника едновременно: рожден ден на Атанас Бозов - дядо, внучката и кръщение на внука

ков, Димитър Драголов. Опитът на някои от тях в армията е изключително полезен, категоричен е инж. Бозов. Той е свикнал да работи с отговорни и технически грамотни хора, каквито са всички, които ръководи. Ако не бяха такива, нямаше да покри-

не е достатъчно. Той се „подковава“ и на теория - междувременно завършва и „Стопанско управление“ във Велико Търново: „Не е лесно да учиш задочно. Вечер отварям книгите, едва след като малкият заспи. А това не става преди 22 часа...“, пак се усмивва Стоян. И си

ществени арсеналски ангажменти, още ходи понякога в Завод 5, за да настройва машините, както правел това навремето. Времето не е болка, когато нещата вървят по естествения си път. Когато след бащата идва син, а след него - внук. Когато пътят е общ, когато вървим заедно,

мъжко занимание на света. Днес - просто хоби. За баща и син, обаче, общите пътеки на воля през Балкана със сигурност са и нещо повече: заедност по общия път. Която дава сигурност. И топлина.

Диана Рамналиева

Драгомир Петков:

ОБЩИНСКИЯТ БЮДЖЕТ 2014: РЕАЛИСТИЧЕН В ПРИХОДИТЕ И РЕСТРИКТИВЕН В РАЗХОДИТЕ

Това твърди председателят на ПК по икономика, бюджет и финанси в Общинския съвет на Казанлък, член на „Експерти за Казанлък“

Визитка:

Трети мандат общински съветник. И в трите мандата - председател на ПК по бюджет и финанси. Ръководил е бюджетните комисии при 3 различни общински управи, с 3 различни философии по отношение на общинските бюджети: в мандата на ген. Стефан Дервишев, на Стефан Дамянов и в настоящия, с кмет Галина Стоянова.

На 24-ти януари, след липсващи дебати и едно предложение от страна на кмета Галина Стоянова – за намаление броя на децата в селата, при който може да се доставя храна от Детската млечна кухня на място, от 20 на 10, на първо четене бе приет тазгодишният общински бюджет.

През настоящата година парите, които ще се ползват за развитие, заплати и други дейности в община Казанлък, са в размер на 37 млн. 372 хил. 302 лева.

Второто четене на бюджета е на 7-ми февруари.

Седмица преди това приключи срокът за предложения за промени в разпределението на бюджетните средства.

Какво означават за развитието на община Казанлък и за гражданите тези 37 млн. лева, коментира за „Трибуна Арсенал“ Драгомир Петков - член на групата „Експерти за Казанлък“.

Седно изречение: това е един реалистичен в приходната си част бюджет и рестриктивен в разходната.

Защо?

Реалистичен, тъй като няма заложени бомби със закъснител или т. нар. „кухи обеми“, каквито имаше в бюджетите от предходния мандат, при които изкуствено се завишава приходната част, за да се завиши и разходната, но на финала разходната част се изпълнява, а приходната – не и така се „завещават“ солидни задължения за следващата година или мандат.

Рестриктивен, защото вносителят – в случая кметът на общината, аргументирано е предвидил разходи срещу реалистични приходи или, казано иначе: поемат се ангажименти за разходи само при реално постъпили приходи.

Основни акценти в приходната част на Бюджет 2014:

При общественото обсъждане на Бюджет 2014 първоначално размерът на тазгодишния общински бюджет бе 36 млн. 800 хил. 873 лева. Окончателният вариант, приет на първо четене, вече е 37 млн. 372 хил. 302 лева. Разликата в парите, при това в посока нагоре с 570 хиляди лева, се явява най-вече от преходния остатък и заделения резерв в размер на 5% от общия бюджет.

Държавният трансфер спрямо 2013 година е увеличен приблизително с 857 хил. лева, предимно от увеличение на единните разходни стандарти във „Функции и дейности“ от 1,3 до 4%. Тук е моментът да се отбележи, че, въпреки увеличението на размера на минималната работна заплата на 340 лева, в новия бюджет не се предвижда увеличение на стандартите за общинската администрация.

Друг важен акцент в Закона за държавния бюджет на Република България е взетата предпазна мярка за буфер от 5%. Така субсидията за общините, в частност за община Казанлък, ще се отпуска в размер до 95% и средствата в размер на 180 хил. 450 лева /колкото е този 5% резерв за община Казанлък/ се заделят като резерв, който евентуално ще се използва при изпълнение на приходната част на бюджета на Република България.

Всичко това са позитиви.

Друг важен такъв позитив е предвиждането на собствени средства за приключване на проекти по ОП

на ЕС на стойност 2 млн. 245 хил. 146 лева. Това са средства за завършването на обекти и дейности от последната година на първия програмнен период с европейско финансиране на обща стойност 79 млн. лева.

Тук е мястото да поздравя кмета на община Казанлък Галина Стоянова и нейния екип за тези постижения.

Разбира се, всичко това става възможно и поради оказването съдействие и отговорно отношение към проблемите на общината и от страна на Общинския съвет, като орган на местната власт, в частност и от нашата група „Експерти за Казанлък“, като законодателна подкрепа

община Казанлък проекти, които приключват през 2014 година.

В приетия на първо четене бюджет вносителят е определил максимален размер на новия общински дълг за 2014 година в размер на 7 млн. 530 хил. 261 лева, както и максималния размер на общинския дълг към 31-ви декември 2014 година в размер на 8 млн. 639 хил. 830 лева.

/В този дълг се включва финансирането от фонд ФЛАГ и остатъкът по банков кредит, изтеглен за асфалтиране в общината/.

Изводи:

Най-важното за гражданите от при-

Момент от приемането на Бюджет 2014 на първо четене

на всички добри практики и инициативи на общинската администрация.

Основни акценти в разходната част на бюджета:

На първо място това е по-скромната Инвестиционна програма на Община Казанлък за 2014 година, за която предвидените средства са в размер на 2 млн. 830 хил. 905 лева.

Предвиждат се и средства в размер на 1 млн. 571 хил. 067 лева за разплащане на просрочени задължения, наследени от предходния кметски мандат. Неочакван факт за общинските бюджети е решението на правителството за спиране на всички плащания по европейски проекти до февруари тази година и то - ако срокът не бъде удължен, макар да има и такива опции вече. От това следва, че, ако се случи лошият вариант, то общинският бюджет трябва да заделни средства, за да финансира проекти по програми на ЕС, които се реализират на територията на общината, до възстановяване на плащанията по проектите. В тази връзка от изключителна важност е осигуряването на ресурс, в това число и кредитен, за мостово финансиране и съфинансиране, за изпълнение на спечелените от Об-

етия на първо четене Бюджет 2014:

- Запазва се промилът за такса смет в размера от миналата година.

- Не се увеличава данъчната тежест за гражданите на общината по отношение на местните данъци и такси.

- Предвиждат се средства за облагородяване на Казанлък, в това число нова визия на централната част, завършване на асфалтирането на бул. „23-ти Пехотен Шипченски полк“ в частта от кръстовището от Девическия манастир до магазин „Кауфланд“.

- Нова визия на парк „Тюлбето“ и парк „Розариум“.

Това са най-важните акценти и моменти от приетия Бюджет на община Казанлък /първо четене/. Това, което не е записано в него, но считам, че е дълг на всички нас, живеещите на територията на общината, е да пазим направеното с нашите пари, да го умножим и да сме съпричастни и отзивчиви към добрите инициативи на местната власт. Не е за пренебрегване и обратната връзка от страна на гражданите на общината.

Още акценти от Бюджет 2014 година

Дневният порцион в детските градини и ясли е 3 лева, без ДДС.

За еднократно финансово подпомагане и средства за лечение на гражданите на община Казанлък, с решение на Общинския съвет, ще се харчат общо 7 500 лева. Максималният размер на помощта остава непроменен - до 400 лева на човек.

180 хиляди лева за Културния календар на Община Казанлък.

220 хиляди лева за спортните клубове в общината.

Разходите за кметствата в община Казанлък през 2014 година ще са 270 хиляди лева. Кметствата ще получават по 2 хиляди лева за празниците на селата си и по 600 лева за зимно почистване.

Без промяна, 29 хиляди лева за година, остава и бюджетът на обществения посредник.

3 млн. 680 хил. 154 лева са парите за общинското предприятие „Комунално стопанство“, което се занимава със сметопочистването на община Казанлък.

В общинската сметка са заложени и 30 хиляди лева за даровити деца.

66 336 лева за международната дейност на община Казанлък.

30 хиляди лева за издръжка на Общинския съвет, от които 60% са за възнаграждения, осигуровки на съветниците и екипа, останалото е за канцеларски и други разходи. С новия бюджет се променят и възнагражденията на общинските съветници и те ще получават по 160 лева за участието си в работата на едно заседание. Без промяна остава заплащането им за работата в комисиите на Общинския съвет – по 100 лева за една комисионна месечно. Средното месечно брутно възнаграждение на един общински съветник е 350 лева или до 55% от средната брутна работна заплата в общинската администрация, която е 662 лева и 68 стотинки.

За поредна година съветниците, които доброволно се отказват от лични възнаграждения за работата си в Общинския съвет, са 6-мата членове на групата „Експерти за Казанлък“, ръководена от Николай Ибушев /в групата са още: Янко Запрянов, Добрин Драгнев, Драгомир Петков, Красимира Харизанова, Цветан Шиков/. Събраните от тях суми се влагат в различни каузи и благотворителни инициативи.

Продължение от стр. 1

...С ПОДКРЕПАТА НА „АРСЕНАЛ“

Училищното настоятелство първо подкрепя идеята за разкриване на нова машиностроителна паралелка. Новата специалност, каквато не

че корпусът за практическо обучение в гимназията е в критично състояние. Спечеленият проект „Модернизирание на системата на

Писмото на изпълнителния директор на „Арсенал“ Николай Ибушев, иницирило създаването на новата специалност

ДО
Г-ЖА МАРИАНА ДЕМИРЕВА – ДИРЕКТОР НА
ПГ „ИВАН ХАДЖИЕВ“
ГР. КАЗАНЛЪК

Относно: ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА СЪВМЕСТНА ДЕЙНОСТ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ДЕМИРЕВА,

Училището, което представлявате – Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“, гр. Казанлък е държавно училище с дългогодишна история, традиции и постижения. Повече от 80 години то подготвя кадри за машиностроенето, енергетиката и електрониката. Завършилилите това училище над 20 000 ученици днес са водещи специалисти в тези направления, ръководители на фирми, преподаватели. Те работят активно за развитието на икономиката не само в нашия град и област, но и в цялата страна.

Като имам предвид всичко това, се обръщам към Вас с предложение за разкриване на нова специалност в сферата на машиностроенето и електрониката – мехатроника. Вярвам, че тя ще даде възможност да се осигурят специалисти не само за нашата фирма, но и за потребностите на икономиката в нашия град. Една нова и модерна хибридна специалност, която дава знания по машиностроене, електротехника и електроника и практически знания по стругарство, шлосерство и машини с ЦПУ.

„Арсенал“ АД – най-голямата машиностроителна фирма в областта, дава своята пълна подкрепа за разкриването на тази специалност и осигурява цялата си налична база за провеждане практиката на учениците. Вярваме, че с нашите общи усилия ще успеем да развием тази нова специалност, която да подготвя кадри, толкова необходими за пазара на труда, за настоящето и бъдещето на нашия град.

Нека заедно да запазим и възродим професионалното образование в направление машиностроене и електроника.

Разчитаме на Вашата активност за реализиране на тази инициатива и за утвърждаване на нови, модерни специалности в ПГ „Иван Хаджиенов“ – едно училище доказало своето място в общественния живот на град Казанлък.

С УВАЖЕНИЕ,

ИЗП. ДИРЕКТОР:
Н. ИБУШЕВ

е известно да съществува в друго наше учебно заведение, е близка по съдържание до популярната преди години елитна специалност ГАПС, разкрита от директора Христо Гъдев. Идеята е завършилите специалността да работят в машиностроителните фирми на Казанлък, които изпитват остра нужда от специалисти. Добри са и възможностите за висше образование след завършването.

От години собствениците и мениджърите на машиностроителните фирми в региона алармират за острата нужда от млади и квалифицирани специалисти, защото, въпреки кризата, машиностроенето в Казанлък продължава да съществува. Освен водещата фирма „Арсенал“, тук работят още няколко големи и по-малки предприятия, които се развиват стабилно.

„Техниците-мехатроничици могат да се реализират във всички машиностроителни и други предприятия – преди всичко в „Арсенал“ АД, но също и в „Капрони“ АД, „М+С Хидравлик“ АД, „EVN“ АД, „Крес-Д“ ЕООД, „Хидропневмотехника“, „Хранмеханика“ ООД и др., споделя директорът на гимназията Демирева.

За обучението на учениците в новата специалност училището разполага с достатъчно опитни и квалифицирани преподаватели-инженери по машиностроене и електроника, отворени към новостите, гарантира тя. Решен е и въпросът за учебната практика. „Не е тайна,

професионалното образование“ ни дава възможност за следващата учебна година да обзаведем кабинет-работилница с ЦПУ машина и 12 симулатора. Изнесените учебни и производствени практики на учениците вече втора година са факт – имаме подписани договори с „Арсенал“ АД, „М+С Хидравлик“, „Хидропневмотехника“, „Крес-Д“ ЕООД и „Хранмеханика“, събщи за „Трибуна Арсенал“ директорът на гимназията. „Ръководството на училището и целият педагогически колектив са си поставили задачата да се приемат ученици, които са мотивирани за учебен труд. Целта ни е разкриване на повече и разнообразни специалности, които предоставят възможност за избор на учениците. Нека кандидат-гимназистите и техните родители знаят, че всяка получена оценка в ПГ „Иван Хаджиенов“ има своето покритие със знания и висока цена. Не е далече времето, когато всеки ученик от бившето Механо ще се гордее със своето училище, знания и получено образование. Запазената марка на училището ПГ „Иван Хаджиенов“ в град Казанлък ще отваря врати на желани университети и фирми, в които конкуренцията за работни места на кандидатите е факт. Отново ще върнем имиджа на училището – гордост за казанлъчани и цяла южна България“, казва директорът Демирева.

Казанлъшката ПГ „Иван Хаджиенов“, наследник на традициите на

Душа в думи

Тя се казва Гертана Сулева и е една от казанлъшките емблеми. Заради силата на духа ѝ и таланта да вижда красота навсякъде. Издала е две книги с поезия, „Живот“ и „Паспорт“, подготвя и трета. Автор е на мюзикъл „За тези, които обичаме“, с 9 авторски песни, заедно с Красимир Близнаков. Има и съвместна фотоизложба на тема „Face art“ с Йонко Русев.

Има ценни приятели в „Арсенал“, които много уважава: Николай Чалъков и Христо Ибушев. Те са верни нейни читатели и приятели.

**Радостта
си събра багажа,
с тъжни токетета
по паважа
напусна
моя
мъж.
Валеше дъжд,
а аз се смеех.
Защото
макар и неохотно
Радостта вървеше
към моята
квартира,
където никога
не беше
спирала.
И щеше
често да се връща
в моята къща.
До скоро
не беше ме
прегръщала.
Но това
беше.**

Гертана Сулева

Механотехникума, приема ученици и в утвърдените вече специалности. Такава е „Машини и системи с ЦПУ“ след завършено основно образование със засилено изучаване на английски език. „Възнамеряваме да превърнем в традиция новооткритата от тази учебна година специалност „Строителство и архитектура“ след завършен седми клас със засилено изучаване на английски език“, казва директорът Демирева. „Оказа се мечтана специал-

ност за ученици, които желаят да се обучават на високо ниво“, коментира тя първите впечатления от обучението. За трета поредна година ще се приемат и ученици в задочна форма на обучение в специалност „Технология на машиностроенето“, от която се възползват, както прекъснали образованието си, така и работници, които практикуват без диплома за средно специално образование.

През последните по-малко от две години ПГ „Иван Хаджиенов“ видимо се променя. Спечелени са проекти за

Мариана Демирева - директор
ПГ „Иван Хаджиенов“

фондово финансиране, извършват се ремонти. Учениците се обучават при по-добри условия - ремонтирана е отоплителната система, изградени са външен водопровод и спортната площадка, приключен е ремонтът на покрива на старата сграда. „Учениците престанаха да се шегуват, че във дъждът спира, а вътре продължава“, усмихва се директорът Демирева.

Вече са сменени дограмите на двете сгради за теоретично обучение, приключила е топло- и хидроизолацията на покривите, санирана е новата сграда, предстои довършването на старата сграда със средства по проект „Козлодуй“.

Ремонтирани са санитарните възли, фойето, коридорът на I-я етаж и учебните стаи в новата учебна сграда със средства от бюджета на училището.

„Предстоят ремонти на останалите коридори и стълбища на II-ри, III-ти и IV-ти коридор. В момента се изгражда ограда от северната страна на училищния двор и подготвям мотивирано искане към МОН за отпускане на средства за ремонт на отопление, ВиК, санитарни възли, затворени от повече от 30 години, стаи, коридори, актова зала, музей на училището в старата сграда за теоретично обучение“, планира още директорът.

Диана Нейчева

СТЕЛА - ШЛОСЕРКАТА С МЕЧТИТЕ

Тя е от „шарените врани“. От онези хора, които веднага забелязваш, независимо как са облечени и какво работят. Говори бързо, емоцията буквално струи от очите и ръцете ѝ. Боев дух в бутилка.

Има големи човешки мечти. Космополит, който иска детето му да бъде гражданин на света, познаващ корените си.

Само на 27 години е, а вече има зад гърба си богат житейски, социален и професионален опит. Една голяма любов, разпозната още от 5-я ден, „защото е любовта на живота ѝ“, от която се ражда 4-годишната ѝ дъщеря **Мартина**. Работа, която на етапа я вдъхновява с хората, с които я дели и осмисля дните ѝ. Приятели, любима музика и книги. За които има все по-малко време.

Краде го в обедните почивки, когато, свита зад някой ъгъл, чете в оригинал английски и руски автори. Второто, заради кръвната връзка: майка ѝ е руския от Ярославл.

Иска да граби от живота,

да завърши висше и да се здобие с шофьорска книжка. Последното не само заради практичността и удобството, а и заради изкушаващата степен на свобода, която дава.

Обича да пътува, светът я вълнува, хората я интригуват.

Като типичен въздушен знак, роден с енергията на „Везните“, бързо претегля хората, при това вярно, по отношение на стойността им. Не се притеснява нито от ранното ставане всяка сутрин по канон в 4,50 часа, нито от ходенето пеша.

„Душ, кафе, будя малката, детската градина в 6,30 часа и хващам „чертата“ - набързо щрихира повече от задъханото си ежедневно утро младата майка **Стела Илчева** - шлосер от емблематичния 610-ти цех на завод 5 в „Арсенал“. Вечер ци-

Стела и неин колега от „М+С Хидравлик“ бяха единствените български участници, представящи България и община Казанлък. За презентацията си младата арсеналка се готви 2 месеца, като за добрата си подготовка къса ценни часове от нощите си.

Беше уморително, полезно и вълнуващо, така оценява усилията си тогава младата жена и дави с усмивка сянката огорчение от познатия български патент: завист и приказките „на ангро“. Защото признанието на труда ти е по-важно, то е това, което те вдъхновява, казва шлосерката от цеха на Тихомир Тотев.

Освен първа награда, Стела се връща от Толиати с куп нови приятели, прекрасни спомени, вдъхновение за бъдещ летеж и специална благодарност от кметството на Толиати към „Арсенал“.

Покрай искрените поздрав за успеха младата жена

ставам за поколенческите ви рубрики, шегува се Стела, която сама избира да започне работа в „Арсенал“ след година работа в Замбия и 4 години, посветени на столичен МОЛ.

Преди да поеме към Африка, завършва паралелка с профил „мениджмънт в хотелиерството“ в ПГ по лека промишленост и туризъм в Казанлък.

Родителите ѝ никога не са работили в „Арсенал“, затова изненадата им е голяма, когато дъщеря им, завърнала се с 20 лева и един сак от София, решава да си търси работа във фирмата.

Беше ми омръзнало да работя по 12-14 часа на ден, в празници и почивни дни, исках работа, която ще ми дава възможност да имам време за себе си, в което да правя полезни и приятни за мен неща, споделя Стела, за която времето вечер след 18 часа е свещено време за нейната 4-годишна дъщеря **Мартина**.

Когато започва работа в „Арсенал“ преди почти 6 години,

Стела Илчева е окомплектовчик.

С голям гащеризон и „почти нищо общо с асоциацията, която буди тази дума“. Работата, обаче, в големите складове я вдъхновява, хората, с които дели 8-те часа работно време я впечатляват с искреното си желание да се развиват, да не се оставят на житейското течение, да запазят своя собствен облик и излъчване, въпреки неумолимата власт на колектива. Още повече,

питаха ме как съм, не очаквах, че толкова много хора

ските управници да го развиват.

са ме запомнили, споделя с вълнение шлосерката от цех 610 на Завод 5.

Затова и

сутрин бърза да дойде на работа,

защото тук се чувства социален, жив човек. Има колеги, с които може да общува на различни теми, широко скроени, цветни и интересни, от които може да научи много полезни неща.

След двете години грижи по детето и дома, някак майчинството има способността да ти „свива“ света, сега съм жадна за нови срещи, нови знания, нови умения, пре-

Искам да видя света,

да отворя очите си за много неща, да посетя още интересни места, защото малките размери бързо отесняват, казва Стела, имала щастието да види и снега на Африка, и езерото Виктория – при това в дъждовния и в сухия му период.

На финала на срещата ни боязливо споделя, че шареното и апетитът ѝ за живот и нови хоризонти може и да не бъдат разбрани и приети от всички. Просто, защото понякога точно хоризонтите свобода ти създават непреодолими и необясними ограничения.

Като типична „Везна“,

Стела маха с ръка и продължава. Първо към дома, където я чака най-топлото нещо на света - семейството ѝ. Любовта на живота ѝ – Иван, по съвместителство и неин колега в цеха. И смисълът на живота ѝ – дъщеричката **Мартина**.

Отвъд тях

27-годишната шлосерка от „Арсенал“ си е уредила среща и с мечтите.

Шарени и ентусиазирани като нея. И големи. Като всеки човешки стремеж за развитие и свобода.

Докато я провождах с очи, искрено си пожелах: тя и тези като нея да намерят толкова оптимизъм и още толкова любов, двойна доза упорство и щипка инат за разкош, за да им стигнат силите да надскочат мечтите си. Дори само заради единия човешки стремеж да стигнем по-далеч.

Само заради това си струва да минеш в графата „шарена врана“.

Деляна Бобева

Участниците в международната среща в Толиати, сред които е и Стела Илчева

кълт е в обратния ред.

Тя вече е от известните.

Преживя своите 10 реда слава още миналата есен, когато за нея разказахме като за арсеналския млад кадър, донесъл първа награда за своята презентация на престижна международна младежка среща на тема: „Работа с младите хора в промишлените предприятия“. Форумът се проведе в руския град Толиати и там

съзира и онзи наш „патент“. Затова искрено вярва, че не е далеч времето, когато явно ще проличи истинската грижа за младите и мотивирани да работят във фирмата, отдавайки цялото си време, знания и сърце, млади хора. За разлика от десетки други,

тя е първописецът в семейната биография

по отношение на принадлежност към „Арсенал“. Не

когато е голям.

Имам невероятни колеги,

казва днес Стела, която не крие, че с радост се връща веднага на работа след 2-те години отпуск по майчинство. Завръщането ѝ носи приятни изненади, защото „не очаквах, че толкова хора са ме забелязали и запомнили преди това“, казва, без да крие радостта си, младата жена. Поздравявахме ме с „добро утро“,

живявания, нови покорени върхове, излива душата си Стела.

Желанието си да подари част от младостта си на друга държава и там да изучи детето си, обяснява с втръснатостта ни се и заразителна българска аксиома, че успелите у нас са мразени. Че твърде често човек трябва да избира между дилемата: незабележим и обичан или мразен и забележим.

Признава, че понякога и градът ѝ отеснява, независимо от стремежа на град-

Основната цел на разкрития Център за обществена подкрепа е подпомагане на деца и семейства в риск и подобряване качеството им на живот чрез предотвратяване изоставянето на деца и настаняването им в институции, превенция на насилието и отпадането им от училище, обучения и умения на деца в риск за самостоятелен живот, подкрепа на деца с поведенчески проблеми и прояви, подкрепа на приемни родители и осиновители.

Всички предоставяни в Центъра услуги са безплатни за гражданите на общините Казанлък и Павел баня.

Помощта, предлагана в него от 12 -те специалисти, се осигурява, както с лична заявка от родителя или настойника на проблемното дете, така и от дирекция „Социално подпомагане“ в съответната община и отдел „Закрила на детето“, вкл. и с насочване от други социални институции.

В помощ на работата в центъра са психолог, логопед, арт терапевт, социални работници и юрист.

Ръководител на Центъра е Мария Гинева.

Годишно дейността на новата структура за обществена подкрепа на деца и семейства в риск ще се финансира с близо 170 хиляди лева от държавния бюджет.

На 25-ти януари от света си отиде игуменията на Мъглижкия манастир Рахила.

Десетки години тя посвети на грижата за душите на богомолците, които я търсеха в добри и лоши моменти.

Стотици миряни я изпратиха в последния й път.

Бивши офицери, настоящи членове на военно-патриотичните съюзи и патриотичните организации създадоха местен комитет „23-ти Пехотен Шипченски полк“. Идеята е на кмета на община Казанлък Галина Стоянова. В комитета влизат представители на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва, на Съюза на запасните подофицери, на Съюза на ветераните от войните, на Съюза на възпитаниците на военните на Негово величество, на Клуб „Петър Константинов“, на Тракийско дружество „Капитан Петко войвода“, на Общобългарски комитет „Ген. Иван Вълков“, на дружество „Свързочник“ към СОСЗР.

Целта на сформирания комитет е подготовката за тържествено отбелязване на 100-годишнината от началото на Първата световна война, в която основно място заема легендарният с храбростта си 23-ти Пехотен Шипченски полк.

Повече подробности за представянето на казанлъшката фабрика, която е била единствената българска фирма на този форум, и оценката, дадена от световните музикални капацитети на работата на казанлъшките лютиери и майстори от „Кремона“, очаквайте в следващия брой на „ТА“. С китари и цигулки на казанлъшката „Кремона“ свирят музикантите от Джипси Кингс, Ксавиер Подила, Лулу Райхард и други.

Най-голямата авиокомпания в Централна и Източна Европа с над 1,25 млн. пътници месечно Wizz Air и нейната официална медия Wizzair Magazine избраха Казанлък за града, с който да започне представянето на България за своята пътническа аудитория. През февруари и март близо 2.5 милиона души, пътуващи по всички дестинации на Wizz Air в Европа и света, ще могат да опознаят Казанлък с неговите природни дадености и уникални културно-исторически забележителности. Фотосите, които ще разказват за казанлъшките красоти, са дело на местните фотографи Александър Иванов и Добромир Димов.

В своята специална рубрика „Discover the beauty of Bulgaria“ („Открийте красотата на България“) Wizzair Magazine популяризира града на розите и ще даде вдъхновение за посещение в нашата страна и в Долината на розите и тракийските царе на туристите, пътуващи по всички 300 линии на авиокомпанията. Списание Wizzair Magazine е официалната медия на Wizz Air, което безплатно достига до всеки пътник на борда на неговите самолети. Представянето на нашата страна в броя за февруари-март ще бъде един вълнуващ досег на пътуващите с природните забележителности и културното богатство на България. През миналата година Wizz Air е превозила над 900 000 пътници в България. През тази година авиокомпанията обяви нови отсечки от София до Тел Авив и София Малкю.

Повече от 280 са посетителите за близо 4 месеца на разкрития и действащ на територията на град Казанлък Център за обществена подкрепа. Той е част от общинската Стратегия за предлагане на социални услуги и се реализира като държавно делегирана дейност с подкрепата на две неправителствени организации в региона - Сдружение „Бъдеще за децата с увреждания“ и Сдружение „Самаряни“.

За краткото време на своето съществуване в центъра са извършени близо 260 индивидуални консултации, социална, психологическа и друга подкрепа са получили 55 деца в риск и семейства.

„Истинската история на Христина Морфова“ - така се нарича книгата, чиято премиера за България се състоя в Стара Загора.

Автор на първото по рода си обективно изследване за живота на първата българска оперна прима Христина Морфова е старозагорската журналистка и кореспондент на БТА Румяна Лечева.

Близо 7 години от професионалния си живот журналистката посвещава на изследване на личните архиви на певицата, събиране на различни документи от семейните архиви на фамилията Лукаш, Багарови, Владикини, свидетелски разкази на съвременници на Христина Морфова, на нейната свекърва Теофана Лукаш, за да осветли неизвестни факти от нейния личен и творчески път.

Специално място в книгата е отредено на голямата любов на Христина Морфова с д-р Любен Лукаш - брат на генерал Константин Лукаш, убит от Народния съд през 1945 година, невероятното ѝ приятелство до гроб с нейната пианистка и корепетиторка Людмила Прокопова, отдадеността ѝ на нейните ученици.

Близо 500-те страници на „Истинската история на Христина Морфова“ са обективно изследване в дълбочина на противоречивата личност на видната старозагорка, завоювала слава по европейските сцени, документален разказ за живота на първата българка, събрала записи в първата грамофонна плоча, издадена в България.

Книгата съдържа писма, документална хронология и спомени за спектаклите с участието на Морфова, за нейните отношения с най-близките ѝ, за голямата драма в професионалния ѝ живот, в която се превръща нейното концертране в Русия през 1934 година. За премиерата на книгата специално от чешката столица пристигна Надя Лукаш - дъщеря на ген. Лукаш.

Два проекта за улично осветление по ОП „Развитие на селските райони“ и ДФ „Земеделие“ се реализират на територията на община Павел баня. Проектите са на обща стойност близо 2 млн. лева и ще приключат в края на март. Благодарение на средствата, осигурени по тях, в общината изцяло ще се поднови и реконструира уличното осветление, ще се поставят икономични лампи, ще се изгради осветителна мрежа там, където досега такава не е съществувала. Проектите са от 2009 година и предвиждат поставянето на 340 нови улични стълба и подмяна на 1300 осветителни тела на територията на 13-те населени места от общината и град Павел баня. Изпълнител на проекта е софийска фирма.

След 13-годишно прекъсване от началото на тази година Казанлък вече има Общински камерен оркестър, който носи името на града. Ръководител на Струнния камерен оркестър „Казанлък“ е Иван Иванов. В състава влизат още Любена Тянова - първа цигулка; Мариета Дундова - втора цигулка; Румелия Христова - виолончело; Хариета Бакалова - виола; Стефан Христов и Манчо Караилиев - класическа китара.

Връзката на Стара Загора с автомагистрала „Тракия“ ще бъде готова до 2017 г. Това обяви премиерът Пламен Орешарски при посещението си в Стара Загора. Той не се ангажира със срокове по отношение на другия обект, заявен като приоритетен и от настоящия кабинет - летището край областния град, към което корейски и индийски предприемачи проявяват съществен интерес. „Вече не смея да се ангажирам със срокове за летището. В този мандат няма да стане, но за следващия ще го имаме предвид“, лаконичен бе Пламен Орешарски

Kazanlak

If you are still wondering where to go in May or June, then look no further than Kazanlak, when the city is filled with the unique aroma of rose oil, lost in greenery and surrounded by the mysteries of the Thracian civilisation. The geographic centre of Bulgaria, it boasts an incredible harmony of ancient culture, history, tradition and modernity, guarded by the peaks of Stara Planina.

The oleaginous aromatic rose cultivated in the Valley of Roses has become a symbol of Bulgaria all around the world. The only rose museum in the Balkans is located here, holding more than 10,000 items related to rose production, while guests from across the planet will head to Kazanlak for the 111-year-old Rose Festival from 9 May to 8 June.

The Thracian Tomb of Kazanlak, included on the UNESCO List of World Heritage Sites, is acknowledged as a masterpiece of antiquity thanks to its outstanding frescoes. Nearby, visitors will find the ancient capital of Seuthopolis and the Valley of the Kings, where for centuries Thracian tombs and temples have preserved such artefacts as the golden mask of King Teres and the bronze head and golden wreath of King Seuthus III.

kazanlak.bg

ФУТБОЛНИЯТ „АРСЕНАЛ“ СПЕЧЕЛИ БЛАГОТВОРИТЕЛЕН ТУРНИР

Сборен тим от казанлъшки футболисти, състезаващи се в Английската

неделна лига в Казанлък, спечели благотворителен турнир, провел се в Стара Загора. Представителите на Казанлък избраха да участват в турнира под името „Арсенал“ заради авторитета, който тази марка има и във футболното общество. С изявата си казанлъшките футболисти станаха част от мащабна благотворителна кампания под мотото „Да помогнем на Вики да победи“, организирана в помощ на едногодишно момиченце от Пловдив, нуждаещо се от скъпоструващо лечение в чужбина. Малката Вики е с тумор в главата и за лечението ѝ в специализирана клиника в Хайделберг - Германия, са нужни 113 000 евро. До момента набраните за целта средства са 83 хи-

ляди евро.

Сборният „арсеналски“ отбор от Английската неделна лига бе предвождан от Александър Георгиев, настоящ треньор на „Розова долина“, Казанлък. На финала „Арсенал“ победи с 2:1 старо-загорския „Планет уин“. В полуфиналите казанлъчани отстраниха след дузпи друг тим от Стара Загора - „Феникс“. За отбора на оръжейницата играха още: Ахмед Фаиков, Николай Цонков, Атанас Апостолов, Николай Стоичков, Александър Петрунов, Станимир Денев и Мартин Чекаров. Общо 16 отбора от Стара Загора и Казанлък се включиха в благородната кауза.

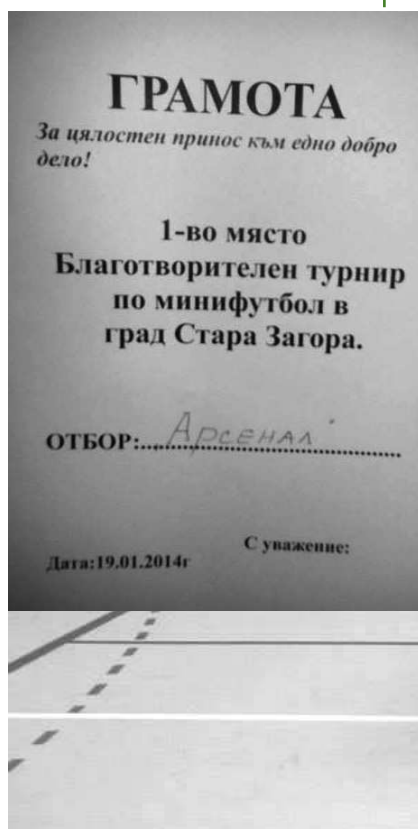
Турнирът в Стара Загора се проведе в новата общинската спортна зала „Иван Вазов“. Преди тази надпревара се проведе и демонстративна футболна среща, организирана от Българската асоциация по мини футбол и в нея се включиха кметът на Стара Загора Живко Тодоров и изявиени футболни дейатели от близкото минало.

Двете футболни мероприятия събраха близо 20 хиляди лева за лечението на Вики, като само от футболния турнир, спечелен от отбора на „Арсенал“, набраните средства са 11 хиляди. Всички те са предназначени за семейството на едногодишната

Виктория Христова от Пловдив. Момиченцето се бори с коварен тумор в главата, който засяга и очните нерви.

поръчват Виктория да бъде лекувана с химио- и лъчетерапия. Първоначалните прогнози са, че лечението на де-

Societe Generale Експресбанк
BIC Code: TTBBBG22
IBAN: BG35TTBB94001525767173

В началото на февруари Вики и семейството ѝ ще пътуват до Германия, където ще започне лечението. Заради крехката ѝ възраст и спецификата на заболяването, лекарите в клиниката в Хайделберг пре-

тето ще трябва да продължи година и половина.

Всеки, който иска и желае да помогне със средства, може да го направи по банков път на следната сметка:

Титуляр: Даниела Красими-рова Христова
Добрите дела са безименни, но затоа пък безценни!

Трибуна Арсенал

Продължение от стр. 1

...РЕНТГЕНОВ ЛАЗЕР

Изобретението на Попминчев

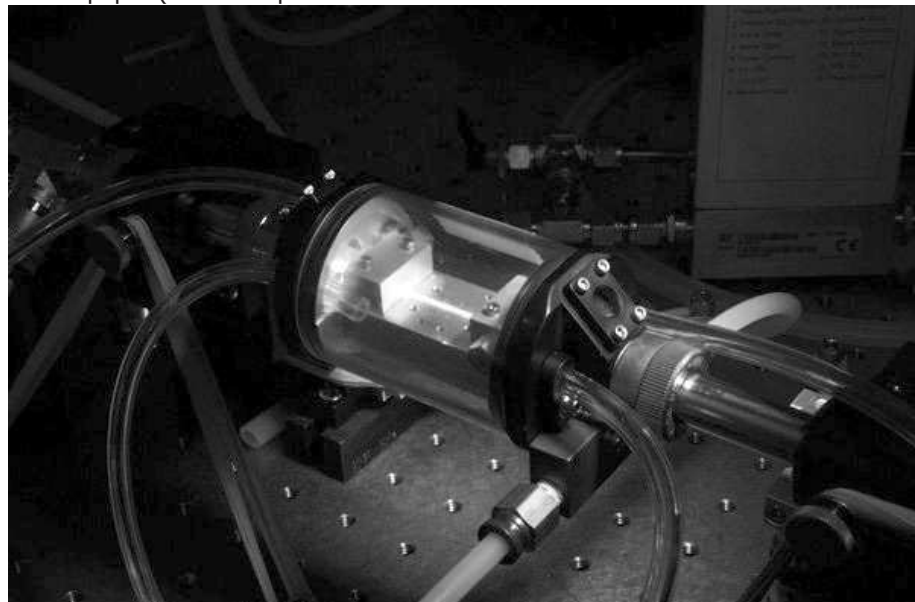
в основата си е свръхбърз инфрачервен лазер, който се фокусира във влакно, напълнено с благороден газ и заменя ускорителите на електрони в досегашните установки. За благороден газ е използван хелий с налягане 50 атмосфери (това е приблизително налягането

кроскопичните квантови природи едновременно на хелиевите електрони и на движението на дирижиращия лазер. На езика на музиката това преобразуване е оптичен аналог на промяната на звуковата честота, издавана от струните на цигулка.

Още през 2008 година Теньо Попминчев защитава с патент идеята си, че такова устройство може да бъде създадено. За да направи своето изобретение, младият учен тръгва срещу утвърденото авторитетно мислене във физиката за съществуването на ограничения в използвания процес, а и природата като цяло. Защото до този момент се е считало, че за да се изобрети рентгенов лазер, трябва да се създаде първо ултравиолетов лазер. Подходът на Попминчев бил съвсем различен и гениално прост.

Въз основа на теоретичните си изчисления, направени върху плик за писмо, той и колегите му построяват експериментален прототип на портативния рентгенов лазер. Днес готовото компактно рентгеново устройство произвежда свръхбързи импулси, без аналог в световната практика. Нито най-модерните синхротрони, нито дори лазерите със свободни електрони могат да генерират такива импулси – по-бързи дори от времето за създаване и разрушаване на химичните връзки на веществата, по-бързи от най-бързите частици извън ядрото на атома – електроните.

Екипът на Теньо Попминчев смята, че подобни лазери с невидимо лъчение ще ни позволят да

на половин километър дълбочина под повърхността на океана).

Основното постижение на Попминчев е, че успява във всеки един хелиев атом да комбинира повече от 5000 фотона, за да сътвори един фотон и най-важното – да синхронизира всички новородени. Невидимото инфрачервено лазерно лъчение се преобразува в невидими рентгенови лазерни импулси, използвайки ми-

Продължение от стр. 1

„АРСЕНАЛ“ НА DEF EXPO 2014: НОВА ВИЗИЯ И НОВИ РАЗРАБОТКИ

Първите търговски контакти са в началото на 80-те години на миналия век, когато продукцията на „Арсенал“ стига до индийския пазар чрез оторизирани държавни фирми.

На годишнината, отбелязваща взаимните търговски контакти, е отделено внимание в специализирано индийско списание с лимитиран тираж, което се разпространява сред специалните служители на различните министерства на Индия. Специална снимка, представяща един от изключителните продукти на „Арсенал“, познати на индийските въоръжени сили, и текст „За нас е чест да служим на индийските въоръжени сили“, е посветена на този своеобразен юбилей.

Деляна Бобева

видим на рентгенов филм дори движенията на електроните в атома, динамиката и структурата на молекулите, клетъчните процеси, да послужат и за създаването на компютри, многократно по-бързи от сегашните. И, несъмнено, изобретеният настолен рентгенов лазер ще е революционен за медицината. Той може да замени сегашните рентгенови апарати, работещи с огромни дози вредно за здравето рентгеново облъчване, които създават размити изображения на фотографиите си. Новият уред не само ще работи със стотици пъти по-малки облъчващи дози, но и ще разполага с невероятната разделителна способност да различи структури с големина на атом. Разкрива се изумително бъдеще пред ранната диагностика на болести!

Трибуна Арсенал
По материали на д-р Иван Богоев

ТОДОР МАЗАРОВ

БЪЛГАРСКИЯТ КАРУЗО, РОДЕН В ПАВЕЛ БАНЯ

Павелбанският корен. Родители на Тодор Мазаров са Руси Мазаров и Ваня Бургоджиева. Бедното семейство се прехранва, отглеждайки маслодайни рози. Коренът му е от известните козари Турданови от село Турия, получили прякора Мазарите заради поминъка

туването си в България към колегите на Тодор Мазаров, заедно с когото великият бас пее на една сцена. Две години преди това, през 1932 г., Мазаров е приет за стажант в Софийската народна опера като хорист, който дублира роли. Първата му сериозна солова партия е на Раул в

От Виенската щатсопера му предлагат договор за 25 години. Никой друг нито преди, нито след това не е получавал толкова дълъг договор. На тази сцена са пели и други прочути наши оперни звезди: Люба Велич, Борис Христов, Николай Гяуров, Никола Гюзелев, Сте-

си индивидуалност, избягвайки всякакво подражателство. Талантливият българин е причисляван към най-великите тенори на XX в., гласът му е сравняван с гласовете на Енрико Карузо, Бениамино Джили, Аурелиано Пертиле, Алфред Нури...

С България в сърцето. Тодор Мазаров обичал безпределно родината си. По спомени на единствената му дъщеря Мария Мазарова-Гинева, музикален педагог, /която има малка къщичка в Казанлък и често се завръща тук/, той казвал: "Не знам как бих живял, ако нямаш в сърцето си България!" Големият певец многократно гастролирал в Софийската опера и в страната. Партнирали му Надя Тодорова, Михаил Попов, Лиляна Барева, Илка Попова и други оперни артисти – едно истинско българско съзвездие от даровити певци. Всяка негова поява в София се превръщала в голямо културно събитие. Хората, които искали да чуят невероятния му глас и да се докоснат до огромния му талант, чакали по цяла нощ пред билетните каси. А щом запее, залата изригвала в аплодисменти.

Скромност във величието. Въпреки стремителната си кариера, Тодор Мазаров никога не се възгордял, не се самозабравил, не се чувствал и не се държал като звезда. Никога не забравил бедността в селския си дом в Павел баня, от който тръгнал към своя триумф, не забравил труда, лишенията и огорче-

циозен. Родината много му липсваше".

Почит към знаменития българин. Към края на живота си Мазаров получава професорска титла като музикален педагог и е първият българин, удостоен в Австрия с орден за високи постижения в областта на културата. Награден е и с орден "Кирил и Методий" от българското правителство във връзка с неговата 70-годишнина, но това отличие закъсняло и не стигнало до него приживе... Тодор Мазаров умира на 13 септември 1975 г. на 70 години. На сградата на Виенската опера е спуснато черно знаме – почит към знаменития българин, а ковчегът му е отрупан с венци от многобройните му почитатели. Днес снимка на Тодор Мазаров стои най-вяло в галерията на големите тенори на Виенската щатсопера. България не разполага с нито един официален запис на постановка с Тодор Мазаров. Записи има, но са с много скъпи авторски права и с този проблем може да се справи само държавата. На негово име е наречен градският хор при читалище "Напред" в Павел баня, носител на златни медали и орден "Кирил и Методий". Преди няколко години хористите посетили гроба на своя патрон във Виена и Винер щатсопера, където техният съгражданин с гласа си прочул България. Името на Тодор Мазаров носи и една улица в Павел баня. В градския парк в центъра на града е из-

Оперният певец - тенор, представител на стила белканто, Тодор Мазаров, наричан „Българският Карузо“, е роден в Павел баня на 2 януари 1905 г. Той е първият оперен певец, изпял на сцената на Виенската щатсопера ариите си на български език. Смятан е за един от най-великите тенори на XX век.

Убеден, че на българина му предстои да пее на първокласните европейски сцени, диригентът на Парижката „Опера комик“ Фернан Массон възкликва: „Неговият певчески дар и неговият глас са едно чудо!“

Мазаров изпълнява теноровите партии в оперите „Бохеми“, „Травиата“, „Тоска“, „Дон Карлос“, „Риголето“, „Трубадур“, „Хованщина“, „Евгений Онегин“, „Ромео и Жулиета“, „Селска чест“, „Бал с маски“, „Княз Игор“, „Африканката“, „Борис Годунов“, „Вилхелм Тел“ и други, които му носят световна слава. Умира през 1975 г. във Виена.

си (мазарджии са хората, които преработват мляко). Детството на бъдещия голям певец, наследил гласа на майка си, преминава в тежък труд в розовите градини и на тютюна. Когато е на осем години, след прекаран коремнен тиф, момчето губи гласа и говора си. Лекарите са безпомощни. Леля му Тота го лекува с народна медицина и чудото става – Тодор възвръща гласа си...

„Гласът ти е голямо съкровище!“ Така възкликва младият тогава композитор Петко Стайнов, чувайки Тодор, който пеел в самодейния хор при казанлъшкото читалище „Искра“. Преди това Мазаров учи в Казанлъшката педагогическа гимназия. Негова голяма любов става цигулката. Удивителната му дарба е открита случайно. Когато, като войник в Стара Загора, войниците маршируват и пеят по улиците, красивият глас на солиста привлича вниманието на Димитър Христов от Старозагорската опера. След казармата той го взема за хорист в операта.

Петко Стайнов, който покъсно заедно със съпругата си кумува на сватбата на Мазаров, смятал, че „народът ни е петимен за голямо изкуство“ и такъв глас не бива да се пропие, а трябва да се школува. Той дава препоръка до Иван Вульпе – един от доайените на оперното изкуство, и 24-годишният Тодор постъпва в Музикалната академия. Допълва малкото средства от въщи, пеки в църковни хорове и като солист в хор „Гусла“, който до края на живота си нарича „моето първо гнездо“.

„Между вас е една утрешна звезда.“ Думите са на Фьодор Шаляпин. Отправя ги по време на гос-

„Хугеноти“. Въпреки, че дебютът му е оценен блестящо, ръководството на операта пет години държи Мазаров на временен договор и с изключително ниска заплата. Съдбата го среща със Слава Шламбора – чехкиня, дъщеря на художник-график, негова колежка от академията, която го подкрепя и за която той се жени. Слава е талантлива, има висока музикална култура, пред нея е собствената й кариера, но тя се отказва от нея и посвещава цялото си време и внимание на човека, когото обича, и на неговото бъдеще като певец.

„Ето един човек, в чиито крака утре ще лежи целият свят!“ Изключителна подкрепа младият певец получава и от музикалния педагог Желю Минчев. С неговата помощ през 1937 г. Тодор Мазаров се явява на Международния певчески конкурс във Виена. Колегите му в операта са в шок от завист. И когато той моли за отпуск, един от диригентите заявява: „Мазаров не бива да се пуска във Виена! Ще орезали себе си и театъра, и България!“ В операта имали друг фаворит, който също заминал, при това с препоръки, но не успял и се върнал.

Със заеми от приятели, заедно с Желю Минчев, Мазаров предприема съдбовното си пътуване до Виена. След прослушване на 120 певци от цял свят журито го класира на първо място! „Ето един човек, в чиито крака утре ще лежи целият свят. Неговият глас е неограничено съкровище – същински Карузо, само че с по-красиви, по-светли и по-жизнени височини!“ – заявява Бруно Валтер, един от най-големите тогавашни диригенти.

Световна знаменитост. За една нощ Тодор Мазаров става световна знаменитост.

фан Еленков, Маргарита Лилова, Никола Николов, Райна Кабаиванска, Гена Димитрова, Анна Томова-Синтова и др., както и мнозина от днешните ни млади артисти.

На 26 септември 1937 г. Мазаров дебютира с ролята на Радамес в „Аида“. Негова партньорка е прочутата Мария Немец. Тодор Мазаров е първият певец, изпълняващ на виенската оперна сцена ариите си на български /защото още не знаел езика/, а партньорите му пеели на немски. Това е прецедент, допуснат само заради това, че публиката пренебрегва текста, за да се наслади на гласа му! По-късно, след като един немски офицер избухва, възмутен от „безобразието“ да се пее на славянски език, Мазаров заучава ариите си на немски. Триумфалният му път по европейските сцени продължава почти 40 години.

„Новото гласово чудо“. Лирико-драматичен тенор с широко певческо амплуа, Мазаров изпълнява теноровите партии в най-популярните опери, които му спечелват световна слава: „Бохеми“, „Травиата“, „Тоска“, „Дон Карлос“, „Риголето“, „Трубадур“, „Хованщина“, „Евгений Онегин“, „Ромео и Жулиета“, „Селска чест“, „Бал с маски“, „Княз Игор“, „Африканката“, „Борис Годунов“ и десетки други. За връх в кариерата му се смята партията на Арнолдо във „Вилхелм Тел“, с която Мазаров покорява Ла Скала в Милано, след което критиката го нарича „новото гласово чудо“. Смятало се, че това е една от най-трудните тенорови партии и за нея трябва „желязно гърло“.

През цялата си певческа кариера Мазаров се стремил да запази творческата

Паметникът на Тодор Мазаров в гр. Павел баня

нията. „До края на живота си остана естествен, скромнен, достъпен и земен човек...“ – споделя още дъщерята на знаменития певец, допълвайки: „За мен баща ми беше истински българин, еталон за българския дух – упорит, честен, пряк, откровен, много трудолюбив, много амби-

дигнат скромнен белокаменен паметник – с почит и признателност от земляците му.

Мария Рашкова
По материали на
Йорданка Трополова
и публикации в интернет

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“:
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолета Петкова: 5 74 55